

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ма вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація
експедиція «Руслана» під ч.
ул. Коперника (Літодог ч. 9.) Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловского в пасажі Гавсманга.

Рукописи звертає ся лиш-
на попереднє застереженя. —
Рекламації неопечатані віль-
від порта. — Оголошеня звичайні
приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Нат-
сламі» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня п
15 кр. від стрічки.

Скинули маску!

(+) Коли по злощасній народовско-кацапській консолідації, утвореній Романчуком і частиною Русинів-народовців з москвофілами, ся частина народівців утворила т. зв. національно-демократичне сторонництво, заняли ми «вижидаюче становище», бажаючи перше побачити роботу сего сторонництва, щоби відтак виробити собі певний суд про него. Однак вже з самого почину не мали ми не лише «зауфанія», але навіть «довірія» до сего сторонництва, побачивши у виконнім его органі, в народнім комітеті, таких людей як Володимир Охримович, Євгеній Левицький і т. п., що були свого часу творцями «руско-української радикальної партії», авторами «мінімальних і максимальних програм», а навіть прилюдно голосили (як н. пр. Євгеній Левицький недавно на Шевченківськім комерсі), що «національність» се лише пуста форма, яку можна скинути або перемяти як свиту на сурдут і т. и. Тимто не покладали ми ніяких надій на те, щоби такі люди схотіли і могли з своїми поглядами і засадами про національність щиро дбати про національність руского народу. Нам вже зразу здавало ся, що т. зв. національно-демократичне сторонництво а властиво національний комітет є спілкою т. зв. «независимих» з радикалами чи закаптуреними социал-демократами для обопільного пособлювання в осягненню посольських мандатів. *Hilf, was helfen kann*, мали сі панове на думці, випінуючи приманливий для ширшої суспільности прапор, підмальований синьо-жовтим цвѣтом.

Виборчий рух, який тепер вже на добре розвинув ся по всіх повітах, і відгомін его в дивникарстві дає нам вже доволі певну основу оцінити і характер сего руху і людей, які висуюють ся на політичну видівню, і прикмети на цілі «народного комітету», що кермує сим рухом, і дивникарство, яке ему пособлює. Пригадати му-

симо нашим читачам, що народний комітет проголосив своїми урядовими органами: «Дѣло» і пособлюваний «Просвѣтою» тижневник «Свобода», яку спершу видавав Володимир Охримович, а тепер «націонал-демократ» (як себе недавно проголосив) Льонгин Цегельський, хоч її помічниками і далше є В. Охримович, Евг. Левицький і т. п., так як знов помічниками «Дѣла» є Лозинський (недавно референт на з'їзді радикальної партії у Львові), В. Будзиновський, а редактором старий радикал Белей. Отже те, що обидва сі органи пишуть, можна вважати виразом думок, поглядів і змагань національно-демократичного сторонництва, зглядно комітету.

Хто пильно слѣдив «Дѣло» від смерти Вол. Барвінського, той впевнив ся, що его політичні погляди і засади змінюють ся як марцева погода, значить, що певної провідної ідеї оно не має. Одушевлялось декларациєю Романчука в 1890 і проголосило «нову еру», заповіло відтак «принципіальну політику», розпинало ся опісля за консолідацією і стало додатком «Галічаніна», потім розлютило ся на москвофілів і прибрало національно-демократичну краску, але все ще вриди-годи завертає очима до «Галічаніна» і небіжки консолідації. Тимто і в сучасній роботі національно-демократичного сторонництва і у виборчій руху не займає виразного становища, а що сегодня напише, то завтра або після завтра підмальовує такою або сякою краскою, отак після потреби і обставин.

За те «Свобода» (не в розуміню здобування свободи для руского народу, але свободи для редактора, що пише, як ему сподобає ся) дає собі повну волю і як то кажуть, «що на умі, те й на язичі». Особливо, як діврав ся редакторства молоденький Льонгин Цегельський, то вже зовсім не оглядає ся на свого шефа з «Просвѣти», а пише, або позваляє писати своїм помічникам, що їм на душі і серці. Тимто се, чого старші члени народного комітету не висказують щиро в «Дѣл-ї», виленетує молоденька «Свобода», як Німець каже,

schwätzt aus der Schule. В «Свободі» отже виявляють ся задушевні бажання радикалів і спрмиреної з ними частини давних народівців, що перейшли через реторту принципіальної політики і консолідації і причалили до радикальної пристани.

Щоби виробити собі погляд на думки, засади і змаганя сих молодих керманців, яким сивоусі і сивобороді лише притакують, хоч їм здаєть ся, що керма в їх руках, досить прочитати н. пр. ч. 40. «Свободи». Що там плюгавить ся радикальним способом Барвінщуків, відсуджує ся їх відчести, не признає ся їх достойними мандатів, се вже така щоденщина, яка нікого не здивує. Алеж бо дістало ся там і «москвофільському» «батьонці» Мировичеві, якого ще до недавна вся опозиція трохі що не канонізувала першомучеником «независимої Руси» і відмавляє ся ему права бути «хлопским оборонцем!» До недавна вважали навіть «независимі» судовиків відповідними кандидатами на послів, а тут «Свобода» накидає ся мокрим рядном на судового радника Карановича, називає его правительственно-паньским кандидатом панком, що трепече перед властями і всякими панками як осиковий лист, москвофілом і барвінчуком відразу, мішанцем ні білим ні чорним і відгрожує его від права убігати ся о мандат з сільської курії! Не до вподоби «Свободі» вже й др. Чайковский і радник Василь Яворський, яких уважала независима опозиція своїми сонцями, а тепер п. Цегельський і на них відкрив темні пятна. І Давидяк, з яким возить ся вся Стрийщина, як кіт з салом, не злюбив ся «Свободі», не казати іже нічого про д-ра Антоневича і т. и. Але бо вже й Остапчук та Шмігельський, якими чванили ся все радикали, попали в неласку «Свободи», бо виступили проти Старуха в Золочеві, улекішили становище Мировичеві і тим по думці «Свободи» завезли «хлопский віз і клерикально-польске болото!»

Всі ті і тим подібні кандидати не узи-скали посольської кваліфікації у «Свободи»,

17

Скапаний сьвіт.

Штука в 4 діях зі сьпівами і танцями
ВЛАД. ОРКАНА

переклав:

Йосиф Стадник.

(Далі).

IV-ТА ДІЯ.

I-ший вихід.

ЯГ'А, ГАЛЬЖБИТА.

Яга шкробає бараболі (все шкробає), сплячи під вікном на лаві. Часто збирає ся єї на плач — тоді удає, що ніс витирає запаскою. Гальжбіта сидить на лаві, біля стола — руки опущені на коліна.

ГАЛЬЖБИТА (по хвилі мовчанки). Так зовсім не знаєш, куди пішов?

ЯГ'А. Не знаю, господю. Сказали мені: «пильнуй хати! Не відходи» — і нічо більше...

ГАЛЬЖБИТА. Мусів бути лихий...

ЯГ'А. Но, дороженькі! Певно... І сьвяті втрапили би терпелівість, а щож доперва... Стільки клопотів на раз!

ГАЛЬЖБИТА. Ти була приїї тим?

ЯГ'А. О ні, господю — по що? Не клади пальця поміж двері — кажуть...

ГАЛЬЖБИТА. І нічо не чула?

ЯГ'А. Чути — чула, хоч би не хотіла, бо стони були страшні...

ГАЛЬЖБИТА. Ремствували?

ЯГ'А. Ще й як! Аж шибн трясли ся. Хоч не хоч мусіли виносити ся...

ГАЛЬЖБИТА. Юди!

ЯГ'А. Газда як завізьме ся, то... розступи ся земле! — нічо не допоможе... дарма! Повикидали ґрати — таж бачите, що нічого нема.

ГАЛЬЖБИТА. Телиця остала ся...

ЯГ'А. Го, они тут по ню прийдуть — що лиш їх не видно!

ГАЛЬЖБИТА. Ну, обирай, обирай... не марнуй часу!

ЯГ'А. Таж тереблю!

(Павза).

ГАЛЬЖБИТА (до себе). Се она взяла дитину... Но, по, по... Хто би сподівав ся!... (До Яги). Щож Кантий на се? Нічо не говорив?

ЯГ'А. Ще би ні! Таж а чого газда зібрали ся так скоро...

ГАЛЬЖБИТА (зриває ся). Що?

ЯГ'А. Зараз, як тільки дізнали ся...

ГАЛЬЖБИТА (стає — сумна). Так... то він мусить у неї бути...

ЯГ'А. Та певно. А деж би?

ГАЛЬЖБИТА (вертає і сїдає — сидить, сидить, раптом вибухає голосним дитинним плачем).

ЯГ'А (зіскакуючи, рівночасно). Мати Божа! (Підходить до Гальжбіти). А чогож ви плачете? господю!... Е, та цитьте!... Цитьте, он хтось іде... (підходить до вікна).

ГАЛЬЖБИТА (нараз стихає, злипає ще і витирає слези запаскою).

ЯГ'А. Газда вертають з дитиною... Пішли до кімнатки... (Виходить на зустріч — до сьней).

ГАЛЬЖБИТА (сумно). Знов єї приніс...

2-гий вихід.

ГАЛЬЖБИТА, КАНТИЙ.

КАНТИЙ (входить). А, ти тут, славити Бога... (Сїдає тяжко біля неї). Я лякав ся за тебе, щоб не захоріла... Ну, славити Бога — перейшло... Алеж то був день!... Аж серце в грудях омлівало. Ох!

а добрі і можливі на «хлопських кандидатів» лише Старух, Будзиновский, Романчук, др. Євген Левицкий, Мекеліта і т. п. Все те є лише доказом, що орган національної демократії скидає вже маску і відкриває зовсім явно своє соціально-демократичне лице. Коли де духовенство помагає сему рухові, тоді про него говорить ся з почесністю «отці, священники», колиж має відвагу стати проти того, тоді вже обкидують его згідними назвами «батьюшки, отцове, ксьондзи» і т. д.

У вельми цікавими світлі являє ся в «Свободі» шеф теперішньої радикальної компанії Романчук. На чолі 40-го числа «Свободи» толкує редакция, що «консолідація (а її утворив таки Романчук) то така хитра штука, аби кандидатами поставали всякі мляві та невиразні люди», що «за консолидацією горляють найбільше такі люди, що близькі панам як хлопам та що хотіли би хлопськими руками із жару бараболі витягати і по хлопських карках дістати ся на послів» і т. д. (а хто писав лист до д-ра Коса, щоби в Калушині робив консолидацію?!). При всім тим «Свобода» виставляє Романчукові кваліфікацію на «хлопського кандидата». Отсе одна консеквенція редакції. А далше побиває она д-ра Антоневича за те, що він хотів випередити Романчука що-до «нової ери» і зробити згоду з Баденім — замість Романчука! — На иньшій місці згадує «Свобода», як Л. Цегельский, редактор «Свободи», поучував нарід в Топорові вкупі з о. Зельским і Мекелетою, заохочуючи всіх виборців, чи Русинів, чи Поляків, чи Жидів голосувати на демократичних кандидатах. Отже тут добрі і голоси Поляків та Жидів, але коли, борони Боже, котрий Поляк або Жид голосує на Барвінчука, скількож тут крику! Отсе дальша консеквенція!

Так то мало-помалу національно-демократичний орган починає грати зовсім на соціально-демократичну ноту!

3 виборчого руху.

Лівія соймова, яка не вступила до «демократичної польської консолидації», видала відозву, в якій зазначає, «невичерпану животність і незужиту актуальність програми і доброї традиції давного сторонництва «соймової лівії» та заявляє, що в виду теперішньої важкої хвилі, коли Німці злучили ся до «Gemeinbürgerschaft», а Чехи станули як один муж для оборони своїх народних інтересів, признає вповні потребу солідарності польського народу і его заступництва в державній раді. Тим то признає нетикальність солідарності польського «Кола» у Відні та бажає, щоби відповідною зміною ста-

(Павза).

Чогож мовчиш? Говори що! (Протягає до неї руки). Гальжбісь!...

ГАЛЬЖБИТА (глядиць перед себе і мовить).

КАНТИЙ. Прогнав їх... бо годі! Може вже раз буде спокій...

(Павза).

Чи тобі що бракує? Скажи.. (Она потрясає головою).

(Павза).

Гальжбісь (не дивить ся на неї). моя Гальжбісь!... Маю до тебе велику, дуже велику просьбу...

ГАЛЬЖБИТА (підносить голову — питаючи).

КАНТИЙ (не дивлячись на неї). Візьми тоту дитину за свою... Опікуй ся нею як матір, доки не підросе, — бо то бачиш сирітка... вічна біда... скапало би марно... а прецінь шкода і... жаль... і... жаль... Ну зробиш се, о що тебе прощу? (Глядиць на ню очікуючи).

ГАЛЬЖБИТА (вздержує шльохане). З-з-з-роблю!

КАНТИЙ (сердечно). Спаси-біг! (Віддихає тяженько, мов би ему камінь з серця зсунув ся). О! се вже вечір... (Встає).

(Далі буде).

тута «Кола» уможливити всім-сторонництвом вступлене до «Кола». Так само признає вповні повагу центрального, виборчого комітету, як формаций і організації народних сил та бажає, щоби він обіймав навіть засадничо ріжнячі ся сторонництва, коли они лише стоять на народнім ґрунті. Зачеркнувши відтак рами своєї програми на свободолюбних і поступових основах, заявляє соймова лівія, що «супроти Русинів, стоячих на народнім ґрунті, займає братерске становиско і буде завсїгди попірати їх слушні жаданя», а супроти Жидів заявляє за їх справдішнім рівноуправненем, в сій падії, що они помножать єї ряди до спільної праці на народовій ниві та признають ся також до рівності в поношенню обовязків в політичнім, народнім і суспільнім житю. Щоби можна виконати сю програму, треба передовсім здібного до праці парламенту, отже належить виступити против обструкції задля удержання парламенту в Австрії. Відозву підписало 26 визначійших демократів, а між ними і міністер для Галичини др. Леонард Пентак.

В Золочівщині розвинув за собою живу агітацію о. Танякевич, виголосивши позольські справозданя і разом кандидатські на передвиборчих зборах в Олеську, Соколівці, в Зборові та Білім Камени. На декотрих з тих зборів явив ся о. Мironович і лише завдяки своїй рясї, що прибувши на збори священникам ніяково було виступати проти священника, позискав апробату на свою кандидатуру з V. куриї. Се показало ся на зборах в Зборові, де до проводу зборам дійшов москвофіль о. Пелехатий і полививши ся там кандидата з V. куриї, селянина Старуха, не хотів допустити до слова! Однак коли о. Пелехатого остаточно примушено до того, він зараз по промові кандидата замкнув збори мимо інтервенції самих же священників і не допустив до голосованя над кандидатурами, бажаючи, очевидно, застеречи V. курию для о. Мironовича. Хто єв вітер, збирає бурю — таким надуживанем довіря народу, віддавши йому провід зборів у руки і таким несправедливим тероризованем, ви отчику лиш підриває повагу духовенства в народі та ихасте его на відрубні стежки.

З Брідчини пишуть нам: Допись з Брідчини в «Русском Слове» ч. 42. є цілковитою думкою, бо насамперед всі виборці-Русини дістали запрошене на справозданє п. Барвіньського в Щуровичах в рускім язичі. Жидів на справозданню майже не було, заледви два-три, отже зовсім не так, як представила згадана газета, а натомість повно селян так, що в двох комнатах громадского уряду ледви помістилися. Було також шість священників, а що другі не прийшли, хотій мали запрошеня, се їх вина. Они волять стріляти зза плота, а боять ся стати око в око і заінтерпелювати посла про его діяльність. Чомуж і сей, що писав допись до «Русского Слова» не мав смілости показати себе, виступити та заінтерпелювати посла, хотій, як пише, він мав бути на сих зборах? Чиж краще писати дурниці по газетах, під якими навіть боїть ся положити свою підпис, а тільки нишком тайком зза плота кидати болотом? Час, щоби наші люди опачатили ся і не давали послуху сим крикунам, що зза плечей підганяють їх у пропасть, юдячи їх проти певних, руских патріотів. — Щуровичі 1. падолиста, Михайл Левкицький.

Вісти з Америки.

З Куритиби, Бразилія.

На злість нашим ворогам, просвітительноруске товариство і читальня в Куритибі розвивають ся досить гарно, членів прибуває щораз більше, а освідомлений нарід не піддає ся біді, відважнійше глядиць в будучність. В сьвяга і неділі посходять ся люденькове до читальні, прочитають дещо цікавого і поучаючого, порадять ся, поговорять і розходять ся домів раді, що і в сих пустинях можуть найти зерно науки, ободрені лучністю на далекій чужині. Найбільша заслуга і сердечна дяка за се, належить ся головню трем людям: гп. А. Тимцьови, Д. Левкевичеві і о. А. Мартинюкови. Працею і заходами першого завязалось наше товариство з читальнею, другий аж з Галичини прислав

для нас в дарі кільканайцять книжочок, а третій заохочує нас до діла.

По відїзді п. А. Тимця до Галичини, ми були лишились мов сироти без опіки, без проводира і без приятеля. Від 1. августа доперва т. є. від часу приїзду о. А. Мартинюка на нашу колонію, вступила наново отуха в наші серця, бо він обіцяв заступити нам страченого друга і повести всіх тими самими дорогами, на котрих так щиро бажав нас видіти п. А. Тимцьо. І нарід тепер наново горнесь з довірем до нашого товариства, а навіть задумують урядити его в той спосіб, щоби в разі якого нещастя мали з него люде побіч моральної також і материяльну поміч. Одно лиш в нас дає ся сильно відчувати: недостача руских книжок і часописий. З заздростію мусим нераз поглядати на сусідні польські оселі, за котрих так дбає «Гандльово-географічне товариство», до старчає їм множество книжок, газет і т. п. Ми не маєм на жаль таких добродіїв в тім згляді і мимоволі лишаємось по заді від наших сусідів. Галицкі патріоти і просвітні товариства учинили би нам неоцінену прислугу, наколиб вступили в слїди п. Д. Левкевича і прислали нам ще хоть кількадесять книжочок.

Антін Фурман,
секретар товариства.

Австрія на Балкані.

Сербска та болгарска праса заговорили широко про намірену Австро-Угорщиною будову боснацкої залїзниці та підносять небезпеченство, яким новий залїзничий шлях грозить обом балканським державам що-до Македонії. Софійска «Вечірня Почта» донесла навіть, що сербске правительство поручило сербському дипломатичному агенту в Софії сейчас розпочати переговори з болгарским правительством про відповідну і згідну акцію в Македонії. З многих статей дотично нової боснацкої залїзниці, найяснійше подає «Българія» в статі «Австрія і Македонія» погляди тамошної опінії про намірене підприємство Англії.

В бігу послїднього віка — каже згадана статя — Австрія змагалась розширити свої границі на полудне, по шляху до Солуня і за кождим разом, коли до того надарилась корисна хвиля, она загортала який-небудь кусок турецької території. На підставі берлинського договору, для заведеня порядку в Босні і Герцоговині, Австрія прийняла на себе окупацийну місію, якої речинець вже кінчить ся небавом, і не думає виводити війська з окупованих нею країв. Коли в Сербії не піймуть, що їх інтереси на Адриатичкім морю вельми реальні і в імя солідарности інтересів не поспішають здружити ся з Болгарією — питанє про остаточно прилученє Босни і Герцоговини до Австрії належить уважати доконаним фактом.

До Македонії Австрія до сего часу мала лише одну дорогу — через Сербію. Мілян грав ролю австрійского агента в Сербії і сербска залїзнична лінія Білгород-Ниш, яка лучить Будапешт з Солунем, стояла на повне користуванє ся Австрії в случаю потреби. З видаленєм Міляна і зближенєм Сербії до Росії діла змінились. При новім напрямі сербської політики, Австрія не може більше числити в своїх заборчих змаганнях в Македонії на співділанє сербского правительства. З сеї причини она рішила побудувати нову залїзничу лінію Сераєво-Новобазарський Санджак. Ся ново проєктована лінія має виключно воєнне значінє. Австрія готовить ся до зачіпної діяльності в Македонії як-раз за помочию сеї нової лінії. Ся залїзниця не має абсолютно жадного значіня в торговельнім напрямі. Для торговельної комунікації в Босні служить сераєвска залїзниця, що іде в напрямі до Адриатичкого моря, але не до Егейского і для того проєктована нова лінія не може мати жадної иньшої цілі, як лиш заборчу.

Плян Австрії слїдуючий: Новим шляхом она буде могла в короткім часі і без надзвичайних трудностей доставляти військо на турецьку границу. Після викінченя боснацкої лінії, Австрія доложить всіх своїх старань злучити єї з Митровицею і таким способом буде заведена комунікаційна звязь Відня з Будапештом, Сераєвом, Скоплею, Солунем...

Автор статі виступає даліше проти болгарського правительства, яке пристановило будову залізничної Кустендиль-македонської границі, що могла би запобігти плямам Австрії. Треба вчас оглядатись на небезпеченство німецьких заборчих плянів і при власнім противдільанню шукати помочи Росії, яка єдиною може спинити їх так в Малій Азії, як і на Балкані. В противнім случаю Австрія, що сама сіє незгоди в Альбанії і Македонії, найде собі скоро причину «для заведення порядку» окуповати Македонію і Альбанію так, як окуповала Босну і Герцоговину, бо завітною метою Австрії є завоювати Македонію.

Новинки

— **Календар.** Ві второк: гр.-кат. Аретії, Анастасія; рим.-кат. Леонарда. — В середу: гр.-кат. Маркіяна; рим.-кат. Енгельберта.

— **Свобода.** «Письмо просвітне (lucens a populo lucendo) для народу» іде в сліди за брехнями своїх товаришів і подає вість, що вбито п. Барвінський поїхав до Бродів, послав собі кількох своїх ксьондзів, де що польських панків і кілька хрунів та при замкнених дверях потайки зроблено його кандидатом. Чи не сором Вам, пане Цегельський, такими брехнями воювати, або писати про п. Барвінського і інших послів, що зрадили нарід і запродали ся Ляхам? — а які маєте на се докази?! Чи ви так розумієте свою редакторську задачу, чи так розумієте просвіту народу?! Вас ще на світі не було, коли п. Барвінський трудив ся для руского народу і лишив видні сліди своєї народної роботи, які і противник незапаморочений признати мусить.

— **В справі дяківської лотерії** пишуть нам з міста: Як лотерійний комітет оголосив, спис виграних лосів можна дістати за присланем 25 сот. до комітету, ул. Коперника ч. 36. Там жадного комітету не знають, ані спису виграних лосів не мають, а так само і в Ставропігії, де мав ся друкувати сей спис. Речинець зголошування ся по виграні фанти минає в протягу місяця від дня тягнення лосів, отже питаємо: чи се ледачість, чи швіндець, що нігде не можна дістати спису виграних лосів дяківської лотерії?

— **Іменоване.** Цісар іменував надзвичайного професора зоології і ботаніки на львівській політехніці д-ра Евстахія Волощак, звичайним професором на сій політехніці.

— **Надзвичайні загальні збори «Видавничої Спільни»** відбудуть ся дня 18. с. м. в неділю в читальні Наук. Тов. ім. Шевченка. Початок о 4. год. пополудні. На деннім порядку: 1) Зміна статута; 2) вибір дирекції і контрольної комісії; 3) внесення.

— **Програма концерту Станиславівського «Бояна»**, про який ми згадали в 237. ч. «Руслана», є така: 1) о. Н. Кумановський: Летів ор-л, від сьпіває мішаний хор. 2) а) П. Маскані: Молитва Сантуцци з оп. Cavalleria rusticana; б) М. Лисенко: із збірника українських пісень, сольо-сьпіви в супроводі фортепяна, виконає панна О. Прокурницька. 3) а) П. Чайковський: Ноктурн, б) Чайковський-Ліст: сольо фортепянове з опери «Євгеній Онегін» відграє боявістка панна О. Л. 4) а) С. Цетвінський: Моя мати ворожита, б) Зіроньки, виконає мужеский хор. 5) Д. Січинський: Дніпро реве, мішаний хор з баритоновим сольом в супроводі фортепяна. 6) а) Грім: Adagio-Op. 36, б) Вільбоа: Моряки, концертні дуети на дві віолончелі в супроводі фортепяна, відграють пп. Г. і З. — Закінчить: комедія в 1 акті зі сьпівами І. Домніка п. з. «Діти Музи».

— Ціни місць: ложа І і Х по 10 кор., прочі по 8 кор., фотелі партерові і балконові по 2 кор. 50 сот., крісло перворядне 2 кор., другорядне 1 кор. 60 сот., треторядне 1 кор. 20 сот.; партер 80 сот., для учеників і гарнізону військового 50 сот.; галерія 30 сот. Білетів дістати можна в Народній Торговлі, від 7. год. вечером в касі театральній. Початок точно о год. 8. вечером.

— **«Галічанін»** подав недавно з великою радостю вість свого кореспондента віденьського, будьто би гр. Голуховський мав піти у відставку, а на его місце міністром заграничних справ мав би бути Калій спільний міністер скарбу і управитель Босни й Герцоговини і з того висновує свої комбінації політичні. Не знав сердега, що міністер Калій на нещасте Барвінчук і є в тісних зносинах з Барвінським, котрий двічі був референтом бюджету Босни й Герцоговини в делегаціях і з того часу ближезнім заприятелює ся.

— **Картина з академічного життя.** Слухачі львівської політехніки устроїли в суботу вечером традиційний «гусак» улицею Кароля Людвіка і Валами Гетьманськими. В гусаку взяло участь около 400 студентів. Опісля удали ся всі до винайденої салі при ул. Бернштайна, де мав відбути ся комерс в цілі «познакомлення старших студентів з молодшими, що лише сего року впи-

сали ся на політехніку.» На комерсі пили студенти до 12. години вночі, потім запиті потягнули «гусаком» зі сьпівами до будинку Дирекції поліції. Страшні крики і свисти залунали під вікнами поліції. По кількох хвилях показав ся на брамі комісар п. Дельож і вівзав демонстрантів до спокою, та щоби розійшли ся. На се приступив до него один зі студентів і почав сьпівати ему над самим ухом. Комісар приказав поліціантам его увязнити. Сей приказ прийняла молодіж з великим обуренням. На своє нещасте переходив тудя урядник п. К. і думаючи, що студентом зроблено кривду, почастував поліціанта двічі палицею. Его і арештованого студента переслухано в поліції, де оба просили, щоби не роблено зі сего дальшого ужитку. Тимчасом під вікнами вили і свистали підпиту демонстранти. Коли арештованих випущено, товпа потягнула даліше улицями і незабаром розійшла ся. — Не хоче ся вірити, щоби молодіж, признана за зрілу, могла в так дитинчий спосіб поступати, — але, на жаль, се правда.

— **Пожар в будинку польского «Сокола»** в Перемішлі вибухнув в суботу перед полуднем в пивниці, де був склад пальних матеріалів. Огнева сторожа працювала з цілою посвятою від год. 10. рано аж пізно вночі, поки огню не придушено. При тім погіб один коміяр, Гурський, а кількох опневих сторожів тяжко попарило ся. Будинкови грозить часткове завалення. Шкода, около 20.000 корон, не була обезпечена.

— **Дивне явище природи.** Зі Щуровця, брідского повіта, доносять нам: Дня 31. жовтня с. р. о 3. год. пополудні надтягнула чорна хмара з північного заходу і закрила собою цілий небозвід. Серед громів і блискавиць, немов серед літа, посипав ся густий град величини лісового горіха або і більший та застелив білим рядном цілу землю.

— **До міської ради в Чернівцях** вибрано лише двох Русинів, д-ра Филиповича і радника Ясеницького. Впрочім результат виборів такий, що Німці і жида мають тепер перевагу у міській раді. Німці, після їх населення в Чернівцях, повинні мати в раді 12 послів, а мають 50; жида повинні мати 15, а мають 18. Волохи повинні мати 8 радних, а мають 6; Русини мають лише двох замість вісьмох радних; Поляки мають чотирох замість сімох. Отже найгірше уособлює в Русини, а винне тому руске міщанство в Чернівцях.

— **Напад на посла Геца.** Дня 3. с. м. о 10. год. рано війшло до канцелярії п. Геца, властителя бровару в Окоцімі, двох незнайомих мушн і представили ся ему яко делегати тайного комітету політичного та зажадали від него виплати $\frac{1}{2}$ его майна на цілі народного «ржонду». П. Гец, заскочений несподівано таким жаганням, заявив, що про нічо так не чув і не почуває ся до обовязку платити податок на незвісні ему цілі. На се оба незнакомі загрозили, що не уступлять, поки не одержать 30.000 корон, а противно порадиють собі сечас з п. Гецом. Тимчасом п. Гец незаметно задоволив на завідателя п. Нажимського і зручним рухом скочив до дверей, відтрусив одного «з народних жандармів», як напасники себе називали, і вискочив на коридор. Та саме в тій хвили появив ся п. Нажимський. Оба напасники кинули ся за утікаючим, один стріляв за ним з револьвера, а другий впаав на завідателя і почав з ним бороти ся. По хвили повернув перший, прискочив до п. Нажимського і вистрілив до него двічі з револьвера. Одна куля, вимірена в голову, зранила завідателя коло уха, а друга в руку. Тимчасом надбігла служба. На єї вид оба напасники кинули ся утікати. Та п. Нажимський хвапив свого противника за ковнір і потрафив его задержати, а другий утік, разом з третим, що стояв на сторожі на долині при дверех. При пійманім найдено револьвер і виостерний штилет. За двома пиньшими вислано в погоню жандармів, яким повело ся доперва вчера вислідити пропавших «пташків». Напасники називають ся: Кендзор, Сікора і Чижик та всі три є сільськими учителями. В сій справі заряджено вже судовє слідство. Як доносять, в минулім місяці відбув ся в Тарнові зїзд 14 сільських учителів, в якім взяли участь також всі три увязнені. Крім сих мають увязнити також прочих учасників зїзду. Який характер має ся подія? — покаже ся.

— **Живни,** Чех-русофіл, засуджений недавно у Відні за обиду маєстату, бувший редактор «Parlamentär-a», в котрім поміщував про малоруске питанє елюкубрації гофрата Добрянскаво з Ісбрука, — redivivus! Помер він вправді не фізично, але він небіжик політичний. Якжеж оно вражає, читаючи по дневниках, що десь в закутні у Чехії найшла ся група поклонників того політичного банкрота. У Віттинґаві ставляють его кандидатом на посла... Чудо та диво... Питаємо, чого ті люди поклонниками, чи абсурдів московского панславизма, чи інших вибриків Живного, за що его засудили.

— **Процес «мафії».** В Пальмі, в Італії, покінчив ск оноді процес против мафії засудом 231 обжалованих на кару вязниці. З огляду, що судовий будинок був за малий, щоби помістити всіх

обжалованих і покликаних сьвідків, то розправа відбувала ся в старій, опущеній церкві. Коли обжалованих перепроважувано з вязниці на розправу, місцевому населеню заборонено показувати ся на улицах міста. По відчитаню засуду вожд мафістів виступив з промовою, в якій грозив всім судиям, а своїх приверженців завізав до мести против сьвідків. Засуджені кинули ся на крати, що ділили їх від трибуналу так, що жандарми з помочию оружия ледви змогли привернути спокій і порядок. Ще того самого дня двома поїздами відвезено засуджених до різних вязниць.

— **Наслідник німецького престоло** буде відбувати університетські студії в Бонні. Цісар Вільгельм приказав закупити там віллу «König», де замешкає цісарско-королівський студент вже від 1. мая слідуєчого року. Будучий цісар запише ся на правничий виділ і на деякі виклади виділу філософічного.

— **Новий театр в Римі.** В п'ятницю отворено в Римі новий театр Гордоніого. На інавгураційнім представланю явив ся цілий Рим аристократичний, політичний і артистичний. Директорів Новеліомо устроєно величаву овацію за скінчено артистичну гру акторів, а міністер просвіти особисто висказав ему признанє.

— **Замість Сибіру.** В наслідок знесення кари поселення на Сибір, головний заряд вязниць в Росії намірив перестроїти всі вязниці на дома праці, як се є в Німеччині. Пробу сеї реформи розпічнуть від Харкова. Тамопшу транспортову вязницю перестроїть ся на дім праці, в якій буде можна помістити 700 осіб. Кошти перебудови винесуть около 600.000 рублів. Вязні будуть в день працювати і їсти разом, а на ніч будуть їх замикати кожного особно.

— **Густа мрака,** що оноді розстелила ся над берегами Балтійского моря, була причиною кількох залізничних катастроф.

— **Щасливі!** Два братя-близнюки повінчали ся з двома сестрами, котрі були також близнятами. Оноді она сестра породила тройнята, а того самого дня другу сестру стрілило те саме щастє. Стало ся се в Гонтентон в Сполучених Державах.

Телеграми.

Відень, 5. падолиста. Вчєра, як в день 80. річницї своїх народин, відправив архієпископ Груша в церкві св. Стефана Службу Божу, в якій взяло уділ 130 католицких товариств зі своїми прапорами.

Прага, 5. падолиста. Сензацию викликало тут призволенє, уділене міністром віроісповідань і просвіти, щоби о. Ішка, якого кілька разів арештовано при олтари, в неділю відправив Службу Божу при олтари.

Букарешт, 5. падолиста. В кількох округах румунських прийшло до кровавої борби межі мужиками а війском. Мимо вівзана, щоби розійшли ся, мужики заатакували військо стрілами, камінєм та колами. Командуючий полковник, один майор, один поручник і багато жовнірів віднесли рани. З хлопів один убитий а два тяжко ранні.

Мадрит, 5. падолиста. В близькості міста Жан жандармерія зловила ватагу карлістів. З різних провінцій доносять про арештованє духовних.

Париж, 5. падолиста. Агенція Гаваса доносить з Мадриту, що в багато містах заряджено нові арештованя і завішено видавництва всіх карлістичних часописів.

Петербург, 2. падолиста. Як доносить Новое Время, в полудневім Китаю проявляє ся сильний рух для введення на пово династії Мінґ. Претендент з сеї династії Тієнсузан видав прокламацію, в якій взиває до здетронізованя династії Манджу, яка наново завела коси в Китаю. Прокламація заповідає даліше охорону всіх чужосторонців і допущенє їх до портів.

Пекін, 5. падолиста. Вальдерзе затвердив впрок на китайських урядників, яких арештовано в Паотінґфу. Остаточні мирові переговори розпічнуть ся при кінци сего місяця.

Блемфонтен, 5. падолиста. 800 Боєрів вдерло ся дня 3. с. м. до Редербурга. Англійска залаго, зложена з 30 вояків і двох поручників мусіла піддати ся, але їх пущено знов на свободу. Боєри забрали нагромаджені товари з магазинів і лишили чек правительства Оранії на 1600 фунтів штерлінґів.

Капштат, 4. падолиста. Лорд Робертс відіде звідси до Англії коло 20. с. м. Як зачувати, Боєри обсадили Кофифонтен.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
носп.	особ.		носп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
1-35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту)	Борислава
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів	дв. головний
	6:46	з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.	6:43	до Станиславова, Підвисокого, Потутор	дв. Підзамче
	7:45	з Янова	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	2:55	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:00	на дв. головний	9:00	до Янова	
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия	9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:25	до Чернівців, Станиславова	дв. гол.
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:42	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	11:45	з Ябослава і Любачова	10:20	до Янова від 1. мая до 15. вересня в не-	
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	1:25	ділі і святя	
	12:55	з Янова	2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня	
2-20	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	3:05	в неділі і святя	
	3:14	а Брухович (13. мая до 16. вер. в неді і сьв.	3:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:26	до Янова шоденно від 13. мая до 16. вер.	
2-35	5:40	на дв. голов.	3:30	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.	
	5:45	з Кракова		до Решева, Хирова, Любачова	
1-45	5:55	з Чернівців, Іцкан			
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова			
Ніч					
8-40	7-24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в неді і сьв.)	6:10	до Станиславова	
	8-28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в неді і сьв.)	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.	
	8-50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.	12:40	а від 16. вер. до 30. марця 1901 шоденно	
	9-23	з Янова шоденно від 1. мая до 15. вер.	6:30	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	9-45	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова	6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща	
2-31	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор	7:10	до Тернополя дворець головний	
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова	7:33	дв. Підзамче	
12-20	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в неді і сьв.)	
	10:30	на дв. голов.	9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.	10:40	до Чернівців і Іцкан	
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче	10:50	до Кракова, Відня, Варшави	
	3:35	на дворець головний	11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов. й	
			11:25	дв. Підз.	
			4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
			4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.	

Замітка: Години часу шодить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мн. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє інформації в справах залізнич. продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перекладувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніший зарядження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виводить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	486.145 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а ппоти ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1899 року вивисили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тернополі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях, де нема близько агенців «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по концє 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

К. СОЛИК

передше МРОЗІНЬСКИЙ

у Львові ул. Собіського ч. 7.

поручає всілякі роди ФУТЕР.

Футра до подорожи, мужескі і жіночі нагортки, найновіших фасонів, Ротонди, Сака, Дольманики, Катанки, Колієри, Боа, Зарукавки, Шапочки дамскі, Шапки мужескі, Шкіри всякого рода, продинокі і гуртом як також, Верхи готові до мужеских і жіночих футер.

Матерії найновіші на верхи в найбільшій виборі.

Рівнож приймає на літо футра до переходу.

Ціни умірковані і низькі.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10

— (дім «Просьвіти»). —

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на пернім місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу жителю; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вклади до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливання, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шаміра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вн. Миколая).

Виконє дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіальних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякєрованя, позолочування хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нуморатори і стемплі на датум. Обяги до вльомб, шабляони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

